

H A B E R L E R

- TMMOB XXI. GENEL KURULU ÇALIŞMALARINI TAMAMLADI. (ÖZEL)

Yapılan seçim sonunda TMMOB Yönetim Kurulu üyeliklerine Aybars Urgan, Güven Donatan, Bülent Şener, Erdal Akman, Mustafa Kurukafa, Medet Özbek, Ertugrul Tonguç, Murat Gültekin, Samih Özgen, İsmet Rıza Cebi, Melih Törel, Ali Aydemir, Teoman Öztürk, Sümmani Can, Cengiz Cücü, Bülent Tanık, Aziz Ekşi getirildiler. Kongre çalışmaları sonunda yayınlanan bildiri emperyalist sistemle bütünleşmiş egemen sınıfların temsilcisi MC iktidarının, bunalımın ve kendi ekonomik - politik açmazının bedelini halkımızın sırtına yüklediği, çalışanların muhalefeti karşısında açık faşizmi tezgahlamaya çalıştıkları bildirildi.

— MİNERAL MÜHENDİSLİĞİ EKONOMİSİ SEMİNERİ YAPILDI. (ÖZEL)

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı ve M.T.A.E. tarafından organize edilen «Bölgelerarası Mineral Mühendisliği Ekonomisi Semineri» 5 -16 Nisan 1976 tarihleri arasında Ankara'da yapılmıştır. Seminerde cevher zenginleştirme ve metalürji konularındaki son gelişmeler ve bunlarla dünya maden ticareti ve ekonomik kalkınma arasındaki bağıntı incelenmiştir. Başlıca tebliğler şunlardır :

- Dünya ham ve işlenmiş mineral ticareti.
- Mineral mühendisliğinin gelişmekte olan ülkelerin kaynaklarının geliştirilmesindeki rolü.
- Maden cevheri hazırlama tekniklerindeki son gelişmeler ve bunların ekonomik etkileri.
- Hidrometalurjideki yeni gelişmeler.

- Liçing teknolojisi ve yerinde ekstraksiyon.
- Demirdışı minerallerin ekstraktif meta lürjisindeki son gelişmeler.
- Maden endüstrisi ve çevre kirlenmesi, etken faktörleri kontrol metodları.
- Gelişmekte olan memleketlerin minerallerini geliştirmek için lüzumlu teknoloji transferi ve çeşitli finansman imkânları.
- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve Ulusal Eğitim Meseleleri.

— **İLK NÜKLEER SANTRAL MERSİN - ANAMUR ARASINDA KURULACAK. (Özel)**

Türkiye'nin ilk nükleer santralının Mersin -Anamur arasındaki Gilindira dolayında yapılacağı, bununla ilgili yer seçiminin teknik düzeyde tamamlandığı, ancak Atom Enerjisi Komisyonunun kararından sonra kesinleşeceği bildirilmiştir.

— **TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK 5. KONGRESİ HAZIRLIKLARI SÜRÜYOR. (ÖZEL)**

Odamızca 14-18 Şubat 1977 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenecek 5. Kongre ile ilgili birinci duyuru hazırlanmış ve üyelerimize gönderilmiştir.

- Madencilik Öğretimi, Eğitimi ve İstindam,
- Madencilik Sanayi ve Ekonomi Politikası,
- Madencilik Bilim ve Teknolojisi,

diye 3 bölümde oluşturulacak bu kongre ile ilgili her türlü bilgi :

Maden Mühendisleri Odası

Kongre Yürütme Kurulu Başkanlığı
Selanik Cad. 19/3 ANKARA
adresinden temin edilebilir.

— **YENİ ÇELTEKTE GREV. (ÖZEL)**

Yeraltı Maden - İş Sendikası ile Yeni Çeltik Kömür ve Madencilik Anonim Şirketi arasında Amasya Yeni Çeltik Linyit İşletmesi İşyerinde 980 işçi adına yürütülen Toplu İş Sözleşmesinde anlaşma sağlanamaması üzerine grev kararı alınmış ve yürürlüğe konmuştur.

— **KAPİTALİST ÜLKELERİN PETROL İHTİYAÇLARI. (İSTA.)**

18 ülkenin, enerji alanında ortak politika yürütmeleri amacıyla işbirliği yapmalarını öngören Uluslararası Enerji Ajansı, kapitalist ülkelerin çeşitli alternatifler altında OPEC ülkelerinden alacakları petrol miktarları ile ilgili bir tahmin yapmıştır. Bu tahmine göre OECD ülkelerinin en iyi şartlar altında bile OPEC ülkelerinden alacakları petrol miktarı 1985 yılında 1974'e göre yüzde 48 oranında artış gösterecektir. Uluslararası Enerji Ajansının yaptığı tahminlerde petrol fiyatlarında reel bir azalma beklenmektedir. Bu tahminlerin yürütülmesinde şu varsayımlardan yararlanılmıştır : a — OPEC ülkeleri petrolü üzerinde ABD'den gelecek talepler başlıca tayin edici faktör olacaktır, b — Üçüncü dünya taleplerinin sanayileşmiş ülkelere hızla artması na rağmen, iç üretimin artışı nedeniyle bu ülkelerin OPEC ülkelerinden alacakları petrol sabit kalacaktır, c — Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa kendi kendilerine yet-

meye devam edecektir, d – Çin'den yapılacak ithalat 1985 yılına kadar önemsiz olma-ya devam edecektir.

– AVRUPA KÖMÜR VE ÇELİK BİRLİĞİ'NİN KARTELLER KARŞISINDAKİ DURUMU. (İSTA)

1950 Paris Anlaşması'yla statüsü tespit edilen Avrupa Kömür ve Çelik Birliği ciddi bir dağılma tehdidi altındadır. Bu tehdidin, baş Uca Alman sermaye gruplarının hakimiyetindeki yüksek düzeyde tekelleşmiş ve kartelleşmiş bir demir - çelik endüstrisinden geldiği anlaşılmaktadır.

Düsseldorf'da Şubat başında yapılan bir toplantıda, Batı Almanya çelik işletmelerini, Hollanda Çelik Federasyonunu ve Luxemburg Arbed grubunu kapsayan yeni bir «Uluslararası Ekonomik Gruplaşma»nın kurulduğu haber verilmişti. Şimdilik Brüksel Konseyinin tavır alabilmek için daha fazla bilgiye sahip olmayı beklediği de gelen haberler arasındadır.

Böyle güçlü bir kuruluş karşısında, Avrupa Topluluğu çerçevesindeki Kömür ve Çelik Birliği'nin önemli bir engelle karşılaşacağı ve zaten bu birliğin bu türden güçlü kartellere karşı kurulmuş olduğu da hatırlatılmaktadır. Ancak bu konudaki başlıca sorumluluğun Komisyon tarafından, AET çıkarları için kendi endüstrilerinin gelişme ve kârını engellemeye niyetleri olmayan AET ülkeleri hükümetlerine yüklendiği de yapılan yorumlar arasındadır.

– ÇİN HALK CUMHURİYETİNDE ÇELİK ÜRETİMİ. (İSTA)

Çin Halk Cumhuriyeti'nde çelik üretiminin son bir iki yıl içinde belirli bir düşme gösterdiği bildirilmektedir. Konu ile ilgili olarak yabancı basında yer alan bir araştırmaya göre, Çin'deki demir - çelik sanayinde kullanılan kok kömürü ve demir cevheri işleme tesisleri ve madenlerinde uygulanan geri tekniklerin ortaya çıkardığı dar boğazlar olarak gösterilmektedir.

Söz konusu araştırmaya göre, Çin Halk Cumhuriyeti'nde 1973 yılında toplam olarak 25.5 milyon ton olmuşken bu diğer 1974 yılında 23.8 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

– EKONOMİK YARDIMLAŞMA KONSEYİ (COMECON) HAKKINDA GENEL BİLGİLER. (İSTA)

Sosyalist ülkelerin ortak ekonomik örgütleri, bir çeşit sosyalist ekonomik bütünleşme örgütü olan Ekonomik Yardımlaşma Konseyi 1947'de temelleri atılmış ve 1950'de faaliyete geçmiş bir kuruluştur.

Son yıllarda örgütün öneminin daha da arttığı, AET karşısında bir çeşit «Sosyalist Ülkeler Avrupa Topluluğu» niteliği kazandığı haber verilmektedir. COMECON ülkelerinin endüstriyel üretiminin 1950 -1974 yılları arasında 9,2 misli arttığı, buna karşılık AET ülkelerinin aynı dönemdeki endüstriyel üretim artış oranının 3,4 misli olduğu da COMECON kaynaklı haberler arasındadır. Özellikle 1974 yılında, COMECON ülkelerinin endüstriyel üretimlerinin yüzde 8.5 oranında arttığı, ulusal gelirlerininse, aynı yıl 6.4 oranında yükseldiği öğrenilmiştir. Bu ülkeler dünya toplam gelirlerinin dörtte birini ve dünya endüstri üretiminin yüzde 35'ini meydana getirmektedirler.

COMECON ülkelerinin asıl ekonomik ilişkileri topluluğa dahil ülkelerdir ve özellikle enerji, elektrik, büyük sanayi kompleksleri ve benzeri alanlarda, geniş bir ekonomik entegrasyon öngörmektedirler. 1976 - 1980 ve daha uzun vadeli planlar, COMECON bütünlüğünde ortak heyetler tarafından koordine edilmekte ve önümüzdeki dönemde içinde sosyalist ülkeler topluluğunun ekonomik bütünleşmesi hızlandırılmaya çalışılmaktadır.

Geçtiğimiz Haziran ayında Bükreş'te toplanan COMECON'un 29. dönem toplantısında 1976-1980 dönemiyle ilgili önemli ekonomik entegrasyon kararları alınmıştır. Bu dönemde topluluğun toplamı 9 milyar rubleyi bulan ortak girişimlere başlayacağı açıklanmıştır. Bu dönemin ve ilerdeki dönemlerin en Önemli ekonomik işlerinden birinin 1990 yılında, 19 petrokimya kombinasını birleştirecek olan plastik hammaddesi olefin üretecek dev tesis olduğu haber verilmektedir.

— MISIR'DA, ARAP VE ABD SERMAYESİ İLE ORTAKLAŞA BÜYÜK BİR ALÜMİNİYUM TESİSİ KURULUYOR. (İSTA)

Mısır'da, Arap ve ABD sermayesi ile ortaklaşa olarak 10 milyon dolarlık bir alüminyum tesisi kurulacaktır. Adı geçen tesis, Mısır'ın iki yıldır sürdürmekte olduğu Batı'ya açılma siyaseti döneminde ülkedeki ikinci büyük yatırım olacaktır. Bundan Önce Fransız Michelin lastik Firması, Mısır'da 50 milyon dolarlık bir tesis kurulması konusunda bu ayın başlarında kesin girişimde bulunmuştu.

Söz konusu tesis, Mısır'da yeni kurulan ve Başkanlık tarafından da onaylanmış bulunan bir alüminyum firmasının kuracağı ilk tesis olacaktır. Yatırımın ABD'den gelen uzmanlar tarafından yürütüleceği, ancak bu konudaki anlaşmanın yapılabilmesi için Mısır'ın Batı'ya açılma politikasında gerçekten samimi olduğunu ABD'ye kanıtlaması gerektiği söylenmektedir.

Tesisi kuracak alüminyum firması tarafından yapılan açıklamada, tesisin çeşitli Mısır, Arap ülkeleri ve ABD sermayelerinin katılması ile finanse edileceği bildirilmiştir. Yapılan açıklamadan, bir Kuveyt sermaye grubu olan Al Kharafi'nin 18 milyon dolar pay ile tesisin en büyük iştirakçileri arasında yer alacağı anlaşılmaktadır. Bunun yanında bir Amerikan şirketi olan Dow Chemical Corp'a bağlı Taber Metals Şirketi ve merkezi Luxemburg'da bulunan uluslararası planda faaliyet gösteren bir Arap şirketi de yatırıma katılacaklardır. Söz konusu yatırıma bu yaz başlarında başlanacak ve fabrikanın muhtemel kuruluş yeri, başlıca ihracat limanı olan Süveyş kanalı üzerindeki İsmailiye şehri olacaktır.

- MADENSEL HAMMADDELERDE DIŞA BAĞIMLILIK. (İSTA)

Petrol dışında 9 temel endüstriyel maden hammaddesi açısından son 25 yılda ABD'nin ithalat ihtiyacı değişmezken AET ülkeleri ve özellikle Japonya'nın dışa bağımlılığı önemli ölçüde artmıştır.

Japonya 1950 yılında 9 temel madensel ham madde tüketiminin yüzde 17'sini ithalatla karşılarken bu rakam 1975'de yüzde 90'ın üzerine çıkmıştır.

Japonya ağır sanayiın ithalata bağımlılığının büyük ölçüde artmasına paralel olarak AET ülkelerinde ise aynı oran 1950'de yüzde 65 iken 1975'de yüzde 80'e ulaşmıştır. Buna karşılık ABD'nin sözkonusu madenlerin tüketimindeki ithalat payı değişmeyerek yüzde 30 dolaylarında kalmıştır.

Alumina, bakır, demir, kurşun, manganez, nikel, fosfor, kalay ve çinko olmak üzere 9 temel madensel hammadde üzerinde saptanarak yapılan araştırmaya göre ABD, AET ve Japonya'nın tüketimleri içindeki ithalat oranları yüzde olarak şöyledir :

Ülkeler	1950 (Yüzde)	1960 (Yüzde)	1970 (Yüzde)	1975 (Yüzde)
ABD	32	31	27	31
AET	65	72	73	78
Japonya	17	72	80	92

— TÜRKİYE 1976 YILI OCAK - ŞUBAT MADEN İHRACATI (İSTA)

<u>Madenler</u>	<u>Ton</u>	<u>1000 (Dolar)</u>	<u>Ton Fiyatı (Dolar)</u>	<u>Genel İçindeki payı (%)</u>
Zımpara taşı	10.200	143	14	0.03
Manyezit	13.891	1.477	106	0.28
Çimento	175.350	4.471	25	0.85
Tabii ham boratlar	53.800	3.879	72	0.74
Krom cevheri	88.870	7.920	89	1.50
Çinko cevheri	6.550	602	92	0.11
Kurşun ve Çinkolu kurşun	3.600	252	70	0.05
Antimuan	700	587	839	0,11
Civa	14	119	8.431	0,02
Barit	23.892	862	36	0,16

— TÜRKİYE, İRAN VE PAKİSTAN ARA SINDAKİ ORTAK PAZAR KURULUYOR (İSTA)

Türkiye, İran ve Pakistan arasında «Ortak Pazar» kurulmasına ilişkin hazırlıkların ilerlediği öne sürülmektedir.

Bu konuda iki yıldan beri çalışmalar yapıldığı; RCD içindeki ekonomik işbirliğinin daha geniş kapsamlı olarak ele alınması ve Asya, Afrika ülkelerine, Özellikle Arap ülkelerine dönük ticari işbirliği konusu üzerinde durulduğu öğrenilmiştir.

Anlaşmaya varıldıktan sonra kademeli olarak üç ülke arasında gümrük duvarlarının indirilmesi, sermaye ve işçi dolaşımı, ortak yatırımlar gibi önemli konularda işbirliği sağlanacaktır.

- YENİ ÇİMENTO FABRİKALARI KURULMASI ÖNERİSİ (İSTA)

Devlet Planlama Teşkilâtı tarafından yayımlanan bir rapora göre, 1977 - 1982 döneminde Türkiye'nin 14.957,000 tonluk, bir ek çimento talebi ortaya çıkacaktır. DPT raporu bu açığın mevcut üretim kapasitesi ile karşılanmasının mümkün olmadığına işaret etmekte ve 15 ilde kurulacak çeşitli kapasitedeki çimento fabrikalarının ile bu talebin karşılanması cihetine gidilmesini önermektedirler.

DPT raporu illeri şöyle sıralamaktadır : İstanbul, Konya, Elazığ, Ankara, Kütahya, Zonguldak, Manisa, Denizli, Eskişehir, Antalya, Samsun, Erzincan, Rize, Kastamonu ve Sivas.

- DEMİR'DE KARABORSA (İSTA)

İnşaat mevsimine girildiği şu günlerde, inşaat demirinin çok kullanılan çeşitlerinde, yanlış tevzi sisteminin uygulanması yüzünden karaborsa yaratıldığı öne sürülmüştür.

Bakanlığın emri ile Karabük tevzi deposu tarafından yapılan demir satışlarında on ton dan yukarı için tahsis belgesi istenmesi, daha aşağı miktarlar için herhangi bir bel-

go alınmaması yüzünden demir satıcılarının stok yaptıklarını; Kraabük tevzi deposundan 550 kuruşa alınan demirin, bu satıcılara 650 kuruşa verildiğini belirten bir yetkili, göz göre göre haksız kazanca yol açıldığını öne sürmüştür.

— TÜRKİYE 77'LERE KATILACAK MI? (ANKA)

Nairobi'de başlayan UNCTAD (Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı)nda Türkiye'nin Üçüncü Dünya ülkeleri olarak 77'ler grubuna katılması söz konusu. Ancak 77'ler Türkiye'nin bir OECD ülkesi olduğundan bahisle bu katılmaya pek istekli görünmüyor. Konferans Konya Ticaret ve Endüstri Bakanı'nın konuşması ile açıldı. Kenya'lı Bakan yaptığı konuşmada gelişmekte olan ülkelerin borçlarının tasfiye edilmesi ya da yeniden düzenlenmesi için gerekli yolların bulunmasının şart olduğunu söyledi. 29 Mayıs'a kadar sürecek konferansta bu çözüm yollarının bulunması ise şüpheli görülüyor.

İlk defa 1964 yılında Cenevre'de, 1968 yılında Yeni Delhi'de ve 1972 yılında Santiago'da toplanan Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansları'nda, uluslararası ekonomik ve ticari meseleler ele alınmaktadır. Bu çerçevede uluslararası ticarete karşılaşılan sorunlar, gelişme yolundaki ülkelerin kalkınma meseleleri, dış yardımlar ve mali kaynak transferleri, gelişme yolundaki ülkelere uygun şartlarla teknoloji transferi Konferansta ele alınacak en önemli konuları teşkil etmektedir.

— İNGİLTERE ENERJİ İHTİYACININ BEŞTE BİRİNİ KUZEY DENİZİ'NDEN SAĞLAYACAK. (ANKA)

İngiltere Enerji Bakanlığının bir raporunda İngiltere'nin bu yıl Kuzey Denizi'nden 15 - 20 milyon ton, yani ülkenin tüketim ihtiyacının beşte biri oranında petrol sağlayacağı belirtilmiştir. Aynı raporda İngiltere'de tüketilen halihazır doğal gazın yüzde 97'sinin artık Kuzey Denizi'nden sağlandığı, 1980 yılına doğru İngiltere'nin enerji konusunda tamamen bağımsız bir ülke olacağı ve dünyanın petrol üreten ilk 10 ülkesinden biri durumuna geleceği açıklanmıştır.

— ÖNEMLİ KAMU PROJELERİNİN 31 ARALIK 1975 DEĞERLENDİRME RAPORU YAYINLANDI (İSTA)

29 Şubat 1976'da sona eren 1975 program yılı içinde yer alan ve ekonomiye katkıları yönünden «kritik» olarak nitelenen 120 adet projenin gerçekleştirme durumları DPT tarafından ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir.

31.12.1975 sonu itibarıyla yapılan değerlendirme, iki adet projeye ilişkin raporların gönderilmesi nedeniyle 118 proje üzerinden yapılmıştır. Değerlendirme kapsamına alınan 118 projenin maliyet toplamı 127 milyar lira, bunlardan 116 adet kamu projesinin maliyet toplamı ise 121.8 milyar liradır. Bu meblağ, maliyet yönünden kamu sektöründe yürütülen projelerin yüzde 41.6'sını oluşturmaktadır. 1975 yılı programına göre, kamu sektörü proje demeti 7 bin 110 adet ve 292.2 milyar liralık projelerden meydana gelmektedir. Değerlendirme konusu olan 118 adet ve 127 milyar liralık projeler için başlangıçtan Aralık 1975 sonuna kadar 42.5 milyar lira harcanmıştır. Genel gerçekleştirme oranı yüzde 33.5'dir. Projelerin tamamlanması için halen 84.5 milyar liralık bir harcamanın yapılması gerekmektedir. Tüm kamu sektörüne ait 116 adet yatırım projesi için 1975 Program Yılında 15.2 milyar liralık harcama yapılması öngörülmüştür. Aralık ayı sonuna kadar bu projeler için 14.2 milyar liralık harcama yapılmış ve programa göre gerçekleştirme, yüzde 87.6 olmuştur.

121.3 milyar lira maliyetli 16 adet projenin bitiş yıllarına göre dağılımı şöyledir :•

1975 yılında	7.7	milyar	lira	maliyetli	19	adet
1976 »	17.6	»	»	»	29	»
1977 »	25.0	»	»	»	34	»
1978 »	5.6	»	»	»	34	»
1979 ..	38.9	»	»	»	11	»
1980 ve sonrası »	26.7	»	»	»	11	»
					12	»

DPT tarafından yapılan değerlendirmeye göre, 1975 yılında bitirilmesi gereken 7.7 milyar liralık 19 adet projeden 669 milyon 322 bin liralık üç adet proje 1976 yılına sarkmıştır. Gecikme olan projeler Etibank Genel Müdürlüğüne ait Volfram Madeni Konsantrasyonu ve Karataş Fosfat Projeleri ile Petrol Ofisi Genel Müdürlüğüne ait madeni yağ ve gres tesisleri tadil ve tevsiî projesidir.

DPT değerlendirmesinde projelerin uygu Ummasıında karşılaşılan dar boğazlar şu şekilde sıralanmıştır :

- Yetenekli personel temininde karşılaşılan güçlükler
- Kamu idaresindeki mevzuatın yüklü bulunuşu
- Önemli projelerle ilgili yatırımcı kuruluşların çoğunluğunda mevcut organizasyon yetersizliği

1975 yılı program döneminde tamamlanması öngörülen 19 adet projeden beş adedi madencilik, on üç adedi imalat ve bir adedi de enerji sektörüne ait bulunmaktadır.

- KAMU KESİMİ 1976 YILI YATIRIMLARI : (ANKA)

Belli olan 1976 yılı Programı Yatırım Projelerine göre, kamu kesimi 1976 yılı içinde toplam 82 milyar liralık yatırımı gerçekleştirecektir. Bu seviyedeki yatırımın gerçekleştirilmesi için gereksinimi duyulan dış kaynak ihtiyacının 20 milyar düzeyinde olduğu anlaşılmaktadır. Toplam yatırımların yüzde 25'ini oluşturan bu gereksinim, imalat, enerji ve madencilik sektöründe yüzde 40'ı bulmaktadır.

1976 yatırım programında imalat sanayi yatırımları 19.7 milyar lira ile birinci sıradaki yer almaktadır. İmalât sanayi yatırımlarını 17.6 milyar ile ulaştırma, 12,3 milyar ile enerji sektörü izlemektedir. 1976 yılı yeni yatırımların arasında ise ilk sırayı 3,4 milyar liralık bir yatırım ile madencilik sektörü olmaktadır. 1976 yılında planlanan yeni yatırım tutarı 21.4 milyardır. Devam eden yatırımlardan 1976 yılında yapılması planlanan yatırım miktarı ise 59.8 milyar olarak saptanmıştır.

Kamu Yatırımı İnan Sektörel Dağılımı Şöyledir :

SEKTÖRLER İTİBARIYLA KAMU YATIRIMLARI

SEKTÖRLER	Devam Eden Yat.		Yeni Yatırım		(Milyon Lira)	
	Dış	Toplam	Dış	Toplam	Toplam Dış	Yatırım Toplam
TARIM	181.5	4.604.8	37.8	3.814.5	219	8.410.7
İMALAT SANAYİİ	6.795.9	16.900.1	5994	2.830.3	7.395.4	19.730.4
ENERJİ	4.137.9	9.690.7	329.9	2.599.4	446	12.250.0
MADENCİLİK	793.3	2.640.1	1.611.8	3.431.6	2.405.1	6.071.7
ULAŞTIRMA	3.455.3	14.540.8	482.1	3.088.1	3.937.4	17.629.0
TURİZM	35.2	523.5	0	259.7	35.6	783.2
KONUT	—	783.8	—	216.2	—	1.000.0
EĞİTİM	—	3.105.2	353.3	3.244.9	412.9	6.330.0
SAĞLIK	—	960.6	241.7	639.4	241.7	1.600.0
KAMU HİZMETLERİ	284.4	6.148.7	15.5	1.351.9	299.9	7.500.7
TOPLAM	15.684.4	59.898.3	3 672.3	21.435.9	19.196.0	81.305.7

— PERU'DAKİ TOPLANTIDA ÇOK ULUSLU DEV ŞİRKETLER (İSTA)

Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen 12 gün süren bir konferans Peru'nun başkenti Lima'da toplanmıştır.

Toplantıya gelişmiş ülkeler, üçüncü dünya ülkeleri ve sosyalist ülkeler katılmıştır. Bu ülkeler arasında 10 Latin Amerika, 12 Afrika, 11 Asya, 10 Avrupa, Kuzey Amerika ve Avustralya ülkesi ile 5 sosyalist ülke vardır. Toplantının başlıca konularından biri çokuluslu dev şirketler ve bunların çeşitli ülkelerdeki faaliyetleri olmuştur.

Komisyonun bundan bir önceki New York toplantısında binlerce dev şirket hakkındaki belgeler incelenmişti. 1975'de Konsey, Birleşmiş Milletlere üye 100 ülkeye ayrıntılı bir soruşturma anketi yollamış, fakat sadece 31 ülkeden —birçoğu eksik olan— cevaplar alabilmişti.

Konuyla ilgili gözlemciler, bu toplantıya çokuluslu şirketlere karşı ileride açılacak çok yönlü bir mücadelenin temeli olarak bakmaktadırlar. Peru'daki iş çevrelerinin gazetesi durumunda olan Correo, toplantı günü attığı manşette, «Çokuluslu şirketler sanık sandalyesinde; Dünya onların gücünü durdurma yollarını Lima'da araştırıyor,» demektedir.

Bir Sovyet gözlemcisi konferansın sonucu hakkında «Büyük bir ihtimalle bu sonuç siyasi bir sonuç olacaktır» demektedir ve Kissinger'in bile bu şirketlere karşı belli ilkelerin tespit edilmesi gerektiğini söylediğini belirtmektedir.

— ABD PETROL ŞİRKETLERİNİN KÂRLARI : (İSTA)

Amerika'daki petrol şirketlerinin kârlarının 1975 yılında bir önceki yıla göre düşme gösterdiği bildirilmektedir. Amerikan petrol şirketleri 1975 yılı içinde toplam olarak 9,9 milyar dolar kâr elde etmişlerdir. Petrol şirketlerinin 1974 yılındaki toplam kazançları ise 13 milyar dolar olmuştur. 1974 yılında Arap ülkelerinin petrol ambargosu uygulamaları sonunda, petrol şirketleri bir önceki yıla oranla kârlarını yüzde 40 oranında arttırma olanağı elde etmişlerdir.

Petrol şirketlerinin 1975 yılı içinde kârlarındaki azalmanın başlıca nedenleri arasında bu sanayi kolunda elde edilen kârların, yeni yatırım alanlarına yöneltilmemesi vardır. Bu durum ülkenin, petrol alanında kendi kendine yetme amacının gerçekleştirilmesi meselesinde bir darboğaz olarak ortaya çıkmaktadır. Amerikan Petrol Enstitüsü tarafından yapılan bir araştırmaya göre, petrol kârlarındaki azalmanın bir başka nedeni de Amerikan petrol şirketlerinin yabancı ülkelerdeki faaliyet alanlarının daralması ve bu faaliyetlerden elde ettikleri kârların düşmesidir.

— İRAK HÜKÜMETİ İHRACATINI BASRA KÖRFEZİ'NDEN YAPMAYA KARAR VERDİ (İSTA)

Irak Hükümeti, kendisinden petrol alan şirketlere bir çağrı yaparak bundan sonra petrol ihracatında Suriye ve Lübnan limanları yerine, Basra Körfezi'ndeki limanları kullanacağını bildirmiştir.

Irak Hükümeti'nin bu kararı almasına gerekçe olarak Kerkük petrolünün Basra Körfezi'nden nakletilmesinin daha ekonomik olduğu gösterilmektedir. Irak'ın petrol nakli konusunda Suriye ile yaptığı anlaşmanın 1975 yılı sonunda sona ermesinin de bu kararın akitmasında etken olduğu bildirilmektedir.

Öte yandan, Irak'ın petrolü Basra Körfezi'nden nakletmesine imkân verecek olan ve «stratejik» olarak nitelendirilen petrol boru hattı da tamamlanmıştır. Bu petrol boru hattı sayesinde Irak, ilk anda yılda 20 - 25 milyon ton petrol nakledebilecek, daha sonra bu, yılda 50 milyon tona çıkacaktır. Irak'ın da petrolünü Basra Körfezi'ne akitması sonucunda Ortadoğu ülkelerinden elde edilen petrolün yüzde 40'ı bu körfezden dağıtılmış olacaktır.